

RMK I. 1255

Fertelmeskedő, s' bujálkodó

TAN CZ JUTALMA,

az az:

Ollvan idvefséges lelki Tanítás; mellyben a'
Tánczolás micsodás véték légyen Isten ellen
bőségessen meg-tanittatik; és az Isten Szent
könyvéből elégedendőképpen meg-világo-
sítottatik; a' *Tánczolókat* miképpen büntesse-
meg Isten, előnkben adatik; a' *Tánczot* ia-
valló embereknek ellen - vetésre felelet bö-
vön, és igazán nyújtatik; mi légyen
azért tisztánk a' *Táncz* helyet
előnkben számláltatik.

Mellyet közönséges haszonra ki-bocsátott
GYULAI MIHALY, a' Dobi
Ecclesiának L. Pásztora.

DEBRECZENBEN,

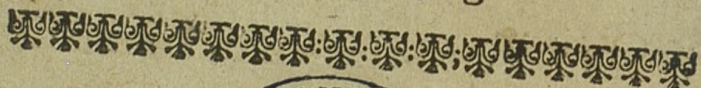
Nyomtatta ROSNYAI JANOS,
M. DC. LXXXI.

Ela. 5. v. 12.

*Faj azoknak kiknek Lakodalmokban vagyon he-
gedz, lant, dob, sip, és bor, az Urnak pedig
dolgát nem tekintik-meg, és az ő kezének cse-
lekedetét nem gondollyák-meg!*

Approbatio, & Commendatio
hujus Concionis :

E Go *Matthias Nógrádi*, Ecclesiarum cis Ti-
biscanarum, & ultra Inspector; postquam
vidissem, & audivissem Reverendi Domini
Michaëlis Gyulai, pro nunc Concionatoris Ec-
clesiæ Dobienſis conceptûs Theologicos cir-
ca damandas *Choreas conceptas*, inveni dignas
typis mandandas; Igitur *Lector Benevole* po-
teris tutè, & legere, & discere hos conceptûs,
ad animæ tuæ salutem, & Proximi ædificatio-
nem. Vale! In Debreczen, 1680. die 15.
Septembris.

Idem qui supra

A2

Tisz.

Tiszteletes, tündős:

CERNATONI JANOS Komám Uramnak, a' Lőki Ecclesiának hűséges Lelki Pásztorának, kegyelmet az Urtól, és e' mostani siralmas időben boldog megmaradást!

Istizteletes Komám Uram, akarám kegyelmednek jelenteni, hogy máihon meg' é Isten hírével a' TANCZ JUTALMA napfényt látni, mellyrű kegyelmeddel egyszer istenessen beszégettunc vala, a' kegyelmed házánál, hogy anna ki-jöv' s' enec fautora, a' rágalmazóc ellen paiffa lenne. Azert teccz' énnem hogy enec homlokára kegyelmed nevét függesszem. Nem olly gondolat indított hidgye kegyelmed engemet erre, mint ha olly iteletben volnéc, hogy a' kegyelmed, és másoc lelki Gileadgyában ennél hathatób Balsamum nem volna; hanem az Isten dicsősege, emberek lelke idvessége, s' a' kegyelmed szerelme, mellet már fok izbē meg-tapasztaltam, legközelebb csak ebben-is, hogy kegyelmed magát igéreti szerént nem vonogatta, hanem inkább enec ki-bocsáttatására adta, mellyet az Ur vegyen jó neven kegyelmedtől! Ugyanis ha már

AJANLÓ LEVEL.

ha már a' külső embereknek szivec meg-hidgyült az Isten beszédhez, mi egy mást segitven mutassuc - meg ahoz hűséges indulatinkat. Anna okart az Ur Isten adgyon a' kegyelmed lelk ben, s' másoc szivébenis ehez a' kegyes munkához fel gerjesztő tüzet, hogy olly indulattal lássa, vegye, takargassa a' minemű illik az életnek beszédéhez, és a' mineművel bemutattatik. Legyen! legyen az Ur a' kegyelmed jobb keze mellett szüntelen, terhes és munkás lelki hivatallában segitseggel; tartsa meg Isten az édes Komám Afzszonyt is az kis nevede eny Sarácskával edgyüt jó egészségben kegyelmed öröme kévánom! Irám Dobon die 6. Januarii. 1681. esztendőben.

Kegyelmed jó akaró Komja GYULAI MIHALY a' Dobi Ecclesiának Lel. Páfz.

TAN CZ JUTALMA.

Exodi. 32. v. 6. 28. egygyüve téve:

Le-üle a' nép enni, és innya, az után fel-kelének jáczodni; Es el-hulla azon a' napon, az nép között ugymint három ezer Férfit.

Kezdő beszéd.

Mikoron az Eördög az embert ugyan valóban nagy bűnben, és veszedelemben akarja ejteni, csak kicsinyen kezdi-el, de nagyra viszi osztán. Látlunc erre egy, a- vagy két példát: Első példa Kain, a' ki (1) meg-haragszik, Gen. 4. v. 5. (2) el-változik sine. v. 6. (3) öl, v. 8. (4) kétségben esik. v. 13. Második példa Judás Iskariotes. (1) Fösvény lopó. Joh. 12. 5. 6. (2) El árulja a' Christust. Matth. 26. 15. (3) Kétségben esik. Matth. 27. v. 4. (4) Fel-akasztja magát. v. 5. (5) Béli ki-omlik. Act. 1. v. 18. E' végre kevesed magával nem-is jár az ördög. Luc. 11. 26. Akkor el-mégyen, és melléje veszen más két lelkeket nálánál gonoszabbakat, és be-mégyen, lakoznak ott, és annak az ébernek utolsó állapotja sokkal gonoszabb léfzen az elsőnél. Harmadik példa az Izraél népe; mivel bűntén így cselekedék a z ördög a' Pusztában bujdosó Izraélitákkal, a' mint e' részből ki tetű: (1) A' Nagy bűnben, és veszedélyben őket ejteni akaró ördög borjú képet csináltat vélek. v. 1. 4. (2) Annak nevet adat. v. 4. (3) Annak oltárt csináltat. v. 5. (4) Neki áldoztat. v. 6. (5) Azt nagy örömmel étellel, itallal el-telvén tánczolás-sal tiszteltet. v. 6. (6) E' miá véletlen, s' váratlan nagy veszedély. v. 28. Láddé azért hogy igaz ez: t. i. az ördög kicsinyen kezdi-el, a' bűnben, s' nagy veszedélyben való ejteti; de nagyra viszi osztán, a' mint meg-világosítám, Kain, Judás,

TAN CZ JUTALMA.

Judas, és a' bujdosó Sidók példájokbul, melyet a' Szent Leczke meg-is bizonyíta, a' melyet Isten így irata-le bá-munkra: *Le-üle a' nép enni és innya, s' a' t. Melly fel-vett igékben Summa szerent vagyon, nem egyéb, hanem: a' Sidók Tan czának alkalmatósága, és annak jutalma.*

Két részei vadnak.

Az első Résében vagyon a' Sidók Tan czának alkalmatósága, imezekben: *Le-üle a' nép enni, és innya, az után fel-kelének jáczodni.*

Czittkelyenként ezec vadnac az első Résében: (1) A' népnek az áldozat után való cselekedete; *Le-üle.* (2) A' személyec: a' nép. (3) A' Le-ülélnec vége: enni, innya. (4) Azoknac ott nem maradhatáloc: *Fel-kelének.* (5) A' Fel-kelelnec vége: *jáczodni.*

A' második Résben vagyon a' Tan czának Jutalma, im ezekben: *Es el-hulla azon a' napon, a' nép között, ugymint három ezer Férfit.*

Czittkelyenként ezek vadnac a' második résben: (1) A' Büntetés: *el-hulla.* (2) Ideje: *azon a' napon.* (3) Személyec kik között: *a' nép között.* (4) Száma az el-hullottaknak: *három ezer Férfit.*

Ezek vannak ebbé a' Sz. Leczkébe Sümás-képpé, Résenként, és czittkelyenként. Látluk immár rövideden való magyarázattat e' szent igéknek, melyet csak bűntén három kivált-képpen való kérdésekben foglaloc.

Magyarázatra való kérdélec:

- kérdések: { (1) Vallyon nem kárhoztattyaé Isten az emberekben az érele, és az italt; mert ihén bányia itt, haragszik-is érette hogy a' Sidók ettek és ittak?
(2) Mit kell érteni a' jáczásón, mellyre a' jó lakás után fel-koltének vála?
(3) Talám azok az három ezer Férfiak, csak a' bálványozásért hullottanak-el, és nem a' jáczásért? Felelet

TANCZ 7UTALMA.

Felelet az első kérdésre: (1.) Tagadás képpen; Nem kárhoztattya az ételt, és az italt magában melly mérték letessen lében hálaadással, Deut. 8. v. 10. *Mikoron ejened, és megelégedendel akkor dicsírsjed a' te Uradat 7stenedet.* 1. Cor. 10. v. 31. (: Ames lib. 2. c. 20. Th. 15.) (2.) Allatásképpen; kárhoztattya a' Bálványoknak aldoztatot ételben enni, italban innya. 1. Cor. 8. v. 7. *Némellyek mind e' mai napiglan a' bálvánt valaminek álitván, mint bálvának aldoztattat úgy eszik azt, és azoknak lelki ismértek mivel hogy eretelen meg feridztetik.* 1. Cor. 10. v. 21. (: Ames. lib. 2. c. 13. & 43. Exeg. Ames. lib. 2. fol. 636) Ezert haragfik Isten itt a' t' bbi között a' Sidokra. (3.) A' dösölést, ételben, italban való mértékletlenséget. Esai. 5. v. 11. *7aj azoknak a' kik jó reggel felkelnek hogy részegeskedgyenk, s mulatna' a' bor mellyet mind estvéiglen, hogy a' bor felgerjeszse o' et!* Rom. 13. 13. (: Cons. Ames. lib. 3. c. 16. Th. 5.) Eztis bannya felette igen az Ur itt a' mint a' következendőkben ki-tet-ezik. (4.) A' rossz dologban való forgalmatolságot, ezekben: *Leüle, feltele.* Esai. 5. v. 18. 1. Pet. 4. v. 3. (5.) A' modnélkül való ételből, italból hármazott bujalkodást, s' annak alkalmatolságát. Jerem. 5. v. 7. 8. *Mihelt meg-elégétem őket, azonnal paráználkodnak, és nagy sereg gel paráznának házába gyűlnek. Mint a' kőver lovak, mellyek reg gel eleget esznek, olyanok voltak, ki ki mind az ő felebaráttya feleség-re nyerit.* Ezek azoc a' vétkek mellyeket itt Isten kárhoztat, az ételnek, s' italnak nevezeti alat, s' ezeket bannya.

Felelet a' másik kérdésre. A' Tanczolást. 1. Cor. 10. v. 7. 1. Sam. 30. v. 16. *Ime el-szeledtek vala idestova az egész föld színen, és esznek, isznak vala, és tanczolnak vala.*

TANCZ 7UTALMA.

vala. (Exegel. Ames. lib. 2. fol. 1066. Conf. Ames. l. 5. p. 39. Q. 6. R. 1.) Kérded: *Miért mondatik bát játék?* Felelet. (1.) Mert annak tartják a' kik azt követik, mint a' Sidok a' leczkében, Amalekiták, és egyéb Pogányok. (2.) Mert a' miképpen hogy az játékban fok csuffág, nevettség, hijában valóság csik; így ebben semmi jó nincsen. Amint ide aláb meg-világosittuuc. (3.) Mert Isten előtt nem kedves, mivel hogy teltnék munkáa Galat. 5. v. 21. *Részegségek, robzodások, és ezekhez hasonlatosok, valakik ilyen dolgokat cselekesznek, Isten Országának örökösi nem lesznek.* (: Exeges. Ames. lib. 2. fol. 1066.)

Felelet az harmadik kérdésre: Nem csak; hanem azért (1.) Hogy Isten mondata: *Nelegyenek teneked en előttedegen Istenid.* Exod. 20. v. 3. *Még is borju képet csináltak.* (2.) Hogy egymást megfosztották és azt bálványadnak. Exod. 32. v. 25. (3.) Hogy annak aldoztatot ételben ettek, italban ittak. v. 6. (4.) Hogy tanczoltanak. v. 6. 1. Cor. 10. v. 7. (5.) Hogy a' borju képet imádták. v. 4. Ezekert hullottanak-el, s' holtan ic-meg úgy mint három ezer Férfiak, A6: onyokis hihető. Im hallod azért hogy nem csak a' bálványozásért, hanem a' Tanczolásért is vesztenek el ezek. Ez a' Leczkének magyarázattya, melly ez három kérdésekben, és feleletekben foglaltat vala. Lássunc immár e' Leczkéből a' magyarázat ferint egy idvességes Tudománt melly így foly.

Tudomány.

A' Tanczolás olyan rut, és utálatos bujalkodás Istennek előtte, hogy azt el nem szenvedheti, büntetetlen sem hagyhattya, hanem az ellen lévő

B

harag-

TANCZ 7UTALMA.

haragját idő jártában a' Tánczolókra kiönti. és nagy hirtelen rátok jöjjen az a nap. Rom. 13. 13. Mint
 Isten jött ki: Leüle a' nép enni, és innya, &c. Im látod nappal ekeffen járunk, nem tobzódásokban. &c. A' holottis
 Tánczolásnak a' Sídok bujalkodván, meg haragvák, el a' tobzódáson, a' tánczolás értetie. 1. Tim. 5. 6. A' melly
 sem áenyvedheté Isten, hanem levágata a' Lévi fiaival az özvegy Afízi (Zion) bujaságban el, az ollyan élve meg-holt
 Nép közül úgy mint három ezer férfiakat, Tőb Sz. Iras az az; heje hujában, tánczolásban foglalta magát csak holt
 béli helyeket is laflunk ennek a' Tudománnac igazétá. Illat az. Jacob. 5. 5. Sirjatoc jaigatással (mert) Gyönyörü-
 sára, s' világoztására. Exod. 32. v. 35. Mikor az Ur a' égben élteték a' földön, és bujalkodtatok, a' ti szíveiteket le-
 népet bünteti vala, ez büntet-is bünteti vala. Esai. 3. v. 17. feltettétek mint egy áldozatnak napján. A' holott is e' vilá-
 18. Azt mondgya az Ur: Mivel hogy a' Sionnak Leánygyönyörűsége, s' a' bujalkodás alatt a' tánczolás érte-
 fel fuval odtanak, és fel emelt nyakkal járnak, és szedik, mellyhez a' büntetetés hozzá tabattatic Istenől. Prov.
 mekkel pillognak, idestova poroszkálván járnak, az az: (tán. 8. v. 7.
 czolnac:) nagy zengést bongást szereznek. Azért az Ur
 meg-kopasztgya a' Sion Leányinak tetejeiket, &c. A' ho-
 lott Isten pirongattya a' tánczos Sídókat, tánczbéli tu-
 lájdonságo-rol, s' magoc vifeledenségekről le irván; fe-
 nyegeti is őket valóban a' követke endő versekben, bé-
 tőlötötte rajtok. Ezech. 25. v. 6. 7. Így áll az Ur Isten
 Mert hogy kezeddél tapsoltál, és lábaddal toppantottál
 (az az: tánczoltál) és örülstél le minden meg utalásod
 bul Izraél földén. Ennek okáért im én ki-nyujtottam az én
 kezemet te reád, és adlak tégedet ragadományul a' Pogány
 népeknek, és ki-vaglak téged a' népek köz-ül el vestele té-
 ged a' földekrül, és el-töröllek téged, és meg tudod hogy én
 vagyok az Ur.

Az Ammonitáknak vétkeket semekre hánnya Isten
 mely a Tancz; sullyos büntetést is ir utánna. Sophon
 I. v. 9. *Meg-látogató mind azt is a ki tombol, az az: (a' k*
tánczol) a más ember külsőben a napon. Luc. 21. 34 Meg-
olalmazatok pedig magatokat, hogy valamikor meg ne ne
hezgedgyenek a ti síveitek a tobzódásnak (az az: tánczolás
nak) részegségnek, és világi forgalmatosságoknak miatta
és nag

TANCZ 7UTALMA.

Fundamentomos okai a'
Tudományac.

Első Oka: Mert Isten tiltja. Exod. 20. v. 14. *Nepárzálnálkodgyál, az az; távoztasd-el a' paráználkodásra való alkalmatosságot, jeleit, és annak gyümölcseit, azok közül való a' Táncz* (Ames. lib. 2. cap. 19. thes. 45.) Azért mint gyűlöli Isten a' paráznaságot, úgy gyűlöli szintén annak alkalmatosságát, jeleit, és gyümölcseit, ugyan-így életre, nem fertelmességre teremtetünk. Ha tiltja, bűn, ha bűn, büntetetlen sem hadgya hát. Sophon. 1. 9. Második Oka: Mert fok bűnökkel vagyon egygyűve öltve: úgy mint, (1) Bujálkodással Prov. 7. 18. *Noh gyalllyuc magunkat bőségesen mind virrattig a' serejettben ihon a' bujálkodás* mi magunkat vidámságunk meg serejettbe való dolgokkal (ihon a' táncz) (2) Szemtelen, orzátlan paráznai nézéssel Marth. 5. 28. *Valaki Aszfzozi állatra tekint gonosz kívánságnak okáért, in már paráználkodott az ő szivéb.* 2. Pet. 2. 14. Már az illyé tekintés nécké a' táncolás köb bűn igé-is; te magad tánczoló, legy bűnösságom, katsontással. Prov. 6. 2. (3) Fajtalan esok-

B 2

kal.

TAN CZ 7UTALMA.

kal. Prov. 7. v. 13. *Meg-ragadván azt, meg-csólóla őtet* *præbeus, excusari non potes, quasi mente casta sis, & pudica.* Hánzfor ragadgyak, ölelk, csókollyák egy mást a tán *Redarguit te vestitus improbus, & impudicus ornatus, nec ezolók? nincs izáma gonofságoknak.* (4) Tapogató *computari jam potes inter puellas, & virgines Christi, quæ sal.* Ezech. 23. 8. *Es ók tapogatták az ő szűzességének emise vivis ut possis adamari. Fugiant casta virgines, & muldit, és ki-ömlötték az ő parázñaságokat ő reája.* (5) Eölel *heres puica incestarum cultus, habitus impudicarum, lugetével.* Prov. 7. 13. (6) Tenyer vakarással, (melly *papanarum insignia, ornamenta meretricum.* Cyprian. pag. miráználkodásra való alkuvás. Ames. Conf. lib. 5. cap. 39. bi 155. 156. 157. (10) Hivalkodásnak bölegevel. Ezech. Thes. 22. Q. 5. R. 2. *Quivult cubare, pangit saltem sua* 16. 49. *E' volt alnoksága Sodomának a te hűgodnac a vium)* (7.) Tisztátalanságra való alkalmatossággal *Genévélység, a kenyérnek elégsége, és hivalkodásnak bősége volt* 34. v. 1. 2. *Ki-méne pedig Dina a Leának leánya, mellyen nékie, és az ő Leányinak.* (11) Haraggal. Gen. 34. 25. *szült vala a Jácóbnak, hogy látná annak a tartománna* Conter. Gen. 49. v. 6. *Az ő busultokban meg-ölték a fér-Leányit (az az: miképpen tánczolniak a Sechemiták Leáfiat, és az ő indulatok serént el-ronták a váraft. v. 7. Atnyi:)* *Es mikor látta volna azt Sechem, a Chivi-chamornak hozott az ő haragjok, mert vakmerő volt; és az ő busulások, annak a tartománnak Fejedelmének Fia, el-ragadá azt, emert kegyetlen volt, &c* (12) Veszekedéssel. (13) Szit-*arzal hálván, meg-seplősité őtet. Ezt szerzé az akkortozódással.* (14) Atkozódással. (15) Káromkodással. *táncz; hát a' mostani? hasonlókát szerez.* Ju. dic. 21. v. 23. (16) Hamis, és szűkleg kívül való esküvéssel. (17) Ve-A' Benjamin Fiai vevének feleséget, az ő sárok serént akkedéssel. (18) Egy mátra való irigységgel; mind ezeket *tánczolókat köztől, kiket el ragadának, &c* (8) Kevélység. Izemmel látott, tüllel hallott, már meg-esett példák, *gei.* Ezech. 16. v. 49. *E' volt alnoksága Sodomának a te hűs dolgok bizonyittyák.* (19) Gyilkossággal. Matth. 14. *godnak, a kevélység, &c ugyan is kevélység nélkül nem let. 6. & sequen.* A' Táncz ada alkalmatosságot *Herodes-her a táncz.* (9) Eöltözeten való nyalkasággal. Provok arra; hogy *Keresztelő Jánost meg-ölette.* (20) Eö-7. v. 10. *Egy A' zonyi-állat eleiben méne annak (az Itju-éssel való fenyegetődzéssel.* Gen. 34. 13. *A' Jácóbnak fiainak) parázjának ékeségében.* Innen vagy on már az, hogy *Sechemnek, és a Chamornak, a Sechem Attyának, sóllának a' tánczolóknak, tánczok, s' magok viselése, öltözeteknek, &c.* Láddé melly nagy csomó gonofság van ben-kúrvaságokat jelentik. Sirak. 19. v. 28. ugyan is a' *Kur-e: ilyen temerdek, és sok águ kötelekkel húzzák ám vának, még az öltözeti-is kurva. Mellyről is Cyprianus magokra a' tánczolókat az Istennek haragját.* Esa. 5. v. 18. *igy szól: Si tu te sumptuosius comas, & per publicum no-zálly magadban, és itéld-meg micsodás nagy bűn lé-tabiliter incedas, oculos in te juventutis illicias, suspiria a-ven a' táncz; ehhez képest el-feledkezhetnek e rulla Isten doloscentum post te trahas, concupiscendi libidinem nutrias, vagy nem.* *peccandi fomenta succendas, ut & ipsa non pereas, alios* Harmadik Oka: *Mert Őrdög munkája, a' ki eleitől tamen perdas, & velut gladium te & venenum videntibus* *gován az ember lelkenek javára nem igyekezet* Johann.

TAN CZ 7UTALMA.

8. v. 44. 1. Joh. 3. 8. Mais az Ő munkáját cselekedők kezezi. Deut. 22. v. 33. Enyim a boszszuallás, és a fizetés. edgyűt munkálodik. Mint az Herodes vendégségében. Negyedik Oka: Mert Isten jajt kiáltat azoknak kiknek lévőkké. Marc. 6. v. 18. & seq. Őt nevezetes ördögök kodalmokban vagy on hegedű, lant, dob, sip, és bor. voltanak, kik munkálodtanak: (1.) Boszsonkodást csináltak. 3. v. 12. Mellynek toldalékja a' Tancz. Jaj hát annál Ő ördögök. v. 19. A' Herodiás olálkodik vala o utának is a' kinek lakodalmában tánczolnak. Igaz a' Tudona, és igyekezik vala őtet meg-ölni. (2.) Nagy chetést, ihan ny mind ezekből; Lásluk immár mi hasznát vehettyük tált csináló ördög. v. 21. Mikoron azért alkalmas idejű övideden Isten engedelmeiből: jöt volna, mi or az Herodes az ő születésének napján az ő fő szolgáinak, hadnagyoknak, és Galileának fő fő embereinek vacsorát szerezene. (3.) Tanczolásra indító ördög. v. 22. Es bé ment volna a Herodiasnak Leánya; és ott tanczolt volna. &c. (4.) A' Tanczot kedveltető, s' hízeltető ördög. v. 22. 23. Es a tetezet volna Herodesnec, és a, enekelly erősen, boszszan enekelly hogy meg-emlekeztetendőknek; az Király monda a Leának: Kérj én tüllem nek te rollad. Jacob. 4. 4. Parázna Férfiak, és Aszszonyim it akarsz? és meg adom. Es meg esküvek nek: Valamit kéllatok, avagy nem tudj yátoké hog y e világnak barátsága vándos en tüllem, meg adom nek, ha Országomnak feljölölseges Isten előtt. Prov. 30. 20. Mert a' Tanczoló, kéredis. (5) öltető ördög v. 27. A' Király a' zonnal eljajalkodóc, fajtalanoc, ördög nec, paráznaságnac, s' e küldvén az hohért meg parancsolá, hog a keresztelo fános ligi gyönyörűség nec kedveért tánczolnac. Mit gonfejét elő hozná. Innen mondgya mar egy tudos ember holtoc hit tánczoló? Mert Isten nec ellenfeji vattoc. hog a' Tanczoló felől így tollot volna az ördög holtoc hit tánczoló? Mert Isten nec ellenfeji vattoc. Ezek az én pokolra valo kecskéim, a kiket ugráltatok. Matt. 25. v. 33. Meg ezek közzül mindenik ördög ellatoc a' ki valaha tánczolt volna; de ollat am a' ki vahivatlanis el-mennek a' vendégségekben, ki ki az ő műbaban Isten fél; mert emillyen, amollyan aszszonyokat káját végben viszi, ha rá nem vigyaz. Noh azért (kérdnek nek nevek a' Sz. Irásban vannak ugyan, s' tánczoltalek:) hozzád illiké hát, hog keresztyén lévén ördögök bé sem vesék; mint a' Sidoké. Esai. 3. 17. 18. Heromunkáját cselekedgyél, a' kiben semmi jo nincsen? Nézésé, annak Leányájé. Marc. 6. v. 22. s' több ro faké. gondolnám: Azért hog a' Tanczoló Isten nyájának anem ha amollyan jot mutathacz légyen szabad tánczolnevezék magokat a' Christusrul; azonban e' tép m a' de ha nem, allyon meg az igazság. lat ördög munkáját tselekedgyek 1. Pet. 2. 16. (utildmeg:) az illyen hypocriták, Isten boszontok ha bűntetetlen maradnának? holot magat Isten boszallónak nevezi.

TAN CZ 7UTALMA.

8. v. 44. 1. Joh. 3. 8. Mais az Ő munkáját cselekedők kezezi. Deut. 22. v. 33. Enyim a boszszuallás, és a fizetés. edgyűt munkálodik. Mint az Herodes vendégségében. Negyedik Oka: Mert Isten jajt kiáltat azoknak kiknek lévőkké. Marc. 6. v. 18. & seq. Őt nevezetes ördögök kodalmokban vagy on hegedű, lant, dob, sip, és bor. voltanak, kik munkálodtanak: (1.) Boszsonkodást csináltak. 3. v. 12. Mellynek toldalékja a' Tancz. Jaj hát annál Ő ördögök. v. 19. A' Herodiás olálkodik vala o utának is a' kinek lakodalmában tánczolnak. Igaz a' Tudona, és igyekezik vala őtet meg-ölni. (2.) Nagy chetést, ihan ny mind ezekből; Lásluk immár mi hasznát vehettyük tált csináló ördög. v. 21. Mikoron azért alkalmas idejű övideden Isten engedelmeiből:

Első Haszna oktatás vagy tanítás:

Tanuld - meg azért innen: (1) A' Tanczoló akar mint hannyak vesék jámborságokat, jószágokat; de a' fe parázna és kurvác. Esa. 23. v. 16. Végy hegedűt kedvedben, kerüllyed a' Vároft te el feleitetet tisztátalan parázna, enekelly erősen, boszszan enekelly hogy meg-emlekeztetendőknek; az Király monda a Leának: Kérj én tüllem nek te rollad. Jacob. 4. 4. Parázna Férfiak, és Aszszonyim it akarsz? és meg adom. Es meg esküvek nek: Valamit kéllatok, avagy nem tudj yátoké hog y e világnak barátsága vándos en tüllem, meg adom nek, ha Országomnak feljölölseges Isten előtt. Prov. 30. 20. Mert a' Tanczoló, kéredis. (5) öltető ördög v. 27. A' Király a' zonnal eljajalkodóc, fajtalanoc, ördög nec, paráznaságnac, s' e küldvén az hohért meg parancsolá, hog a keresztelo fános ligi gyönyörűség nec kedveért tánczolnac. Mit gonfejét elő hozná. Innen mondgya mar egy tudos ember holtoc hit tánczoló? Mert Isten nec ellenfeji vattoc. hog a' Tanczoló felől így tollot volna az ördög holtoc hit tánczoló? Mert Isten nec ellenfeji vattoc. Ezek az én pokolra valo kecskéim, a kiket ugráltatok. Matt. 25. v. 33. Meg ezek közzül mindenik ördög ellatoc a' ki valaha tánczolt volna; de ollat am a' ki vahivatlanis el-mennek a' vendégségekben, ki ki az ő műbaban Isten fél; mert emillyen, amollyan aszszonyokat káját végben viszi, ha rá nem vigyaz. Noh azért (kérdnek nek nevek a' Sz. Irásban vannak ugyan, s' tánczoltalek:) hozzád illiké hát, hog keresztyén lévén ördögök bé sem vesék; mint a' Sidoké. Esai. 3. 17. 18. Heromunkáját cselekedgyél, a' kiben semmi jo nincsen? Nézésé, annak Leányájé. Marc. 6. v. 22. s' több ro faké. gondolnám: Azért hog a' Tanczoló Isten nyájának anem ha amollyan jot mutathacz légyen szabad tánczolnevezék magokat a' Christusrul; azonban e' tép m a' de ha nem, allyon meg az igazság.

Ellen-vetések:

Obj. 1. A' Jámbor Férfi, és Aszszonyis el járhattya? Felelet. A Jámbor Férfi, és Aszszony, nem Parázna, és kurvák.

TAN CZ 7UTALMA.

kurva ugye? ugy vagyon, bizony nemis bérleti azt; De h el-megyen a' tánczra le huzám rulla a' Jám bor neve (: mint az Isten le-huzá a' tánczok Sidokrul:) ugyanis maga cselekedetivel nem jámbort mutat; hiem a' jó fa jó gyümölcsöt hoz. Matth. 7. v. 17. Nem-is illik a' Sár Leányihoz a' Táncz. 1. Pet. 3. v. 6. *A' Sára engedet a' Abrahamnac ötöt Uránac nevezvén, melly Sárának ti Leányi löttetek mikoron jot cselekesztek. &c.*

Ob. 2. Lám Maria az Aron nénnye tánczolt. Exod. 15. v. 20. A' Sidó Aßonyok-is. 1. Sam. 18. 6. 7?

Felelet. Ne hidd: Nem tánczoltanak; hanem sippa dobbal, hálá-adó éneket énekeltek, a' mint ő nekik C remonijog é vala. Exod. 15. 21. 1. Sam. 18. 7.

Obj. 3. Dávid-is tánczolt. 2. Sam. 6. 14.

Felelet. (I) Nem lehet a' Dávid akkor való öröme tánczolásnac mondani; mert csak olyan az, mint a igen nagy kárt vall, s' o'tán meg-lelvén, örömeben ug rik, kezét ösve ütven. Mint az Evangeliumbéli drach móját el-vestő, de o'ltán meg-lelő kegyes Aßonyi a lat cselekeszik vala. Luc. 15. 9. *örülljétek én velem, meg-találtam a' drachmát, mellyet el-vestettem vala.* O'tán ha ugy volna-is, nem vendégseggben, vagy la dalomban; hanem Istenhez való buzgóságban csele kedte ő azt, maga, Aßony nélkül; azért a' ti tánczot ezzel nem erőssítetik: *Mi haszna rongyos berhédet postóval foldod.* Matth. 9. v. 16

(II) Ne csudáld azt, hogy az Isten meg-haragutt reá ennyire mind országostúl, és hogy az ő haragj nak t iz mais lobog ellenűnk; mert ez a' fok b nőekkel teljes o mány vétek uralkodott, uralkodik-is é mai nap köztűn Mellyet mikor látott volna egy keresztén ember, azt mo

TAN CZ 7UTALMA.

ya vala Magyar ország felől: *Nunquā vidi, nec audiui re- num ullū, majori gaudio, ac tripudio periturum, quā Hun- ariam, az az: Soha nem láttam, sem hallottam, olyan országot, a' melly nagyobb örömmel, és tánczolásal ve- tet volna el, mint Magyar Ország.* *Miért hát hogy pana- zolkodtok mikor Isten méltán büntet?* Lament. 3. v. 38.

az a' nagy Isten csudája, hogy még-is nem veszi észében magát, hanem mind a' két fülére bátran aluëic, örül, vi- gad, vendégeskedic, tánczol, tombol, mint ha semmi gondgya nem volna. Bé-is ivatok bizony zálogba Ma- gyar országot, felő hogy más váltja-ki. Addig tánczo- atok, ugrálátok ti tánczos Magyarok, dicsőségét orszá- toknak jaj! el-hullátatok; de bizony fel-vesi más (ugy látom) ti utánnatok az ő dicsőségét. Oh Isten irgalmas- áganak csudája! Oh Isten ho'stu türesének gazdagsága! Oh Isteni nagy várakozás, hogy mind egygyig, minket addig a' feneketlen pokolban nem tásztottal! bizonyára méltán cselekedte az Ur, hogy a' miboldog állapotunk- nak fényeskedő napját el-nyugtatta délben! Amos.

8. 9. Régentenis így föllottak mi föllöllünk: *Hungaria, Regnum Orientis olim, Occidentisque spoliis opulens, tot victoriis tumidum, tot regna complexum, heu quo recidit! De tanto Imperio vix tot reliqua sunt oppidula quot olim regna!* El eset hát a' mi fejünknek Koronája, jaj most né-ünk mert vétkezünk! Lam. 5. 16. így folhatunc már mi.

(III) Az Isten a' Tánczolóknak büntetéseket, s' a- zok ellen való fenyegetődzését azért iratta-meg, hogy azt ne kövessük, hanem inkább el-távoztassuk, és megh atállvuk. 1. Cor. 10. v. 11. *Mind ezek példában lesznek vala rajtok; meg-irattattak pedig a' mi intetésünkre, kikre ez utolsó idők jutottanak.* Oh begény utolsó veszedelmével

TAN CZ 7UTALMA.

küszködő Magyar Nemzettség! miért vagy hát ilyen le-
va, ennyi világában az Evangéliumnak, hogy nem-
nül mások védelmével, már utollyára magad rom-
sával? *Oh gonosz Nemzettség, mi az oka, hogy mennél inkább*
ostoroz Istent, annál inkább nevelitek a bűnt. Esai. 1. 4.

(IV) A' Táncz az ördögűl ragadot a' Pogányokra,
rullok a' bálvány imádokra, a' bálvány imádokul rag-
dot mi reánk, és nem a' Christusrul. Miért nem bűntet-
ne-meg erette; De inkább tanácsollya, hogy el-távoztat-
suk. Luc. 21. v. 34. *Meg-oltalmaztatok magatokat, ha*
válsamikor meg-ne nehezégyenek a ti szíveitek tobzódás
miatta, &c.

(V) Csuda vakmerőségek vagyó. a' Tánczolóknak. Pr
7. 11. hogy az Isten büntető haragjától nem félnek, ma-
rettétes dolog az élő Istének kezébe esni. Heb. 10. 31. mit
hegy allvai várasok között eggyikbe eset ilyé dolog: *E*
szér egy deli termetű kurva sábasú Aszszonyal addig táncz
oltak az udvari Néessék, és a szolgák, hogy mikor az udvar
ri szokás szerént terdet fejet hajtott volna az Aszszony, ve
tánczoló semélynek, az egész vendégségben levőknek, ki
képpen a' fő fő rendeknek, le rogyik, és menten sörnyű hal
hall; majd olyan formán mint Ananias, & és Saphira.
Act. 5. v. 5. 10. Igy bomléc-el, az akkori vendég

(VI) Sok rosz dolog eset a' Táncz miá eleitől fog-
esik mais; Azért azt a' buzgo keresztényen meg-utálhatt-
Meg világositok fellyebb. Nohl mit gondoltok hát ti,
tennel, és az ő fenyegető igijével nem gondoló, idve-
lendőket botránkoztató, Isten képét meg-mocskol-
bujalkodo Tánczoló? Avagy ezzel kedvellebbek ve-
tokké Istent előtt? Nem mondom Istent előtt; hanem
ördögök előtt.

TAN CZ 7UTALMA.

(VII) Igé nagy vetély bokta azokat követni, néha ak-
r mindgyártis, néha jövőendő időben, az kiknek Há-
sagok tánczon végeződöt-el. Mert a' tudomány ug-
yittya. Es a' Job Fiának, és Leányinakis komoru vehe-
mek azt mutattya. Job. 1. v. 18. 19. *A' Sechemitak-*
is hájokban marada az táncznak az izi. Genes. 34. v.
16. De m g az *Amalechitáknak* juta benne. 1. Sam 30.
16. Azért az tánczók így meg fertőztetvén a' földet,
képpen birhatnák azt. Ezech. 33. v. 26. *Ati fegyvere-*
ben állottatok, utálatosságot cselekedtetek, és mindenitek
felebaráttyánc feleségét meg fertőztette, és mégis ezt
földet birnátoké? Tudod mit tében ez tánczoló?

(VIII) Valakik a' vendégségeket, s' lakadalmazáso-
t, csak a' tánczolásért, abban lévő hejje-hujjáért bere-
t, mind azok Epicurus unokai. Esai. 22. v. 13. Az
Epicurus Sidok azzal tartják vala: *Együnk, és igyunk.* Esai.
ult. 1. Corinth. 15. v. 32. Mert Epicurus ételben,
ban telhetetlen lévén bujalkodo volt: így a' tánczoló-
bujalkodásnak tudoi. Jud. 5. 12. *Ezek olyanok min*
seplők a' ti keresztényi lakodalmotokban mikor ti veletek
hozna, minden becsületesség-nélkül, magokat bizlalván.

(IX) A' jó keresztény embernek a' Tánczolás igen
gy lelke götrelmére, és nehézsége vagy on. Mert azt
mondgya a' Tudomány: Bujalkodás. Istentis haragzik rá-
a' tánczért. Esai. 3. v. 17. 18. *Móscsis nehezen enve-*
vala Exod. 32. v. 21. Es monda Móses az Aronnak:
mit tett ez nép teneked, hogy ilyen nagy bűnben keverted
vet? Sz. Pális. 2. Corinth. 12. v. ult. Mikor oda menendek
alázzon meg az én Istenem ti köztetek engemet, és sirassak
ok között sokakat, kik annakelotte vétkeztenek, és meg ne

TANCZ 7 UTALMA.

értének a' tisztalanságbul, paráznaságbul, bujálkodásbul
mellyet cselekedtenek. A' holott a' bujálkodáson a' tánczo-
lás értetik. Lásd-meg azért melly nehéz a' jó leleknek
mikor az ilyen bujálkodás vagyon az igaz vallásnak val-
loi között.

(X) Lelki Pástorok tiis tanullyatok - meg e' tudom-
ánybul: Hogy bintén olyan lelki ismerettel tartoztok
a' tánczok ellen feddödni; a' melly lelki ismerettel a'
paráznak ellen dorgálodni, ugy hogy ha helye volna az
Ecclesiastica Disciplinának, a' Tánczok bintén ugy meg-
érdemlenék az *Excommunicatiot* mint a' paráznak. kétel-
kedel benne? Ihon az Isten maga *excommunicált* három
ezer fér fiakat; Aßbonyokatis. *Esaï. 3. 17. 18. & seq.*

Máfordik Hafzna Feddés.

(I) Feddi azokat, a' kik azt állattyák erőssen, hogy nem
vétek, abadosan tánczolhat akarki is: Hol vetted ezt
az állatást? Bizony nem az Istentől; hát? az ördögöl,
add vissza neki ha jó kereátyén vagy! Mert mennél drá-
gább árron váltattál-meg a' Pogányokkal, annál drágáb,
és tisztességessebb dolgokat kellene cselekedned; de én
félek rajta hogy könnyebben léfén dolga *Tyrusnak* és *Si-
donnak* az ítéletnek napján, hogy nem mint tinéktek tán-
czolók, *Matth. 11. v. 22.* Kik ennyi intés után nem job-
bultok-meg. *Hebr. 6. 7. 8.* Mert a' melly föld, a' g yakorta
rea állott záport bé íßsa, és teremt füvet azoknak hasznok-
ra a' kik azt mivelik, veszen áldást Istentől: De a' melly föld
törviseket és boitórjánokat terem, meg-vettetett, és az Isten-
nek átkához közel vagyon, kinek vége tüzzel való meg-égetés
léfén.

A' Tán-

TANCZ 7 UTALMA.

A' Tánczot javallók ellen-vetési kö-
vetkeznek; s' azokra való
feleletek:

Obj. 1. *Lám Dávid-is hegedült, s' hegedűben dicsérte
az Istent; azért nekünk is szabad a' Dávid Soltárinak nó-
tán hegedűn, vagy egyéb vigaság tévő berßámokon va-
natni?*

Felelet. (1) Hegedült Dávid, de nem lakodalomban.
(2) Nem-is táncz nóta t vont. (3) Hogy hegedűben di-
csérte Istent, ceremonia volt az, mellynek ereje el-költ.
Coloff. 2. 14. (4) Azért a' kinek lakodalmában hege-
dű, lant, dob, sip, és bor vagyon, jaj annak. *Esa. 5. v. 12.*
Anna -is jaj a' ki hegedű fö mellett mulat, és vigaság té-
vő berßámokat gondol ki mint a' Dávid. *Amos. 6. v. 5.
6. 7. és 5. 23.*

Obj (2) *Pfal. 104. v. 15.* Vigaságra bort adcz az
embernek; az az: a' tánczolásra; azért szabad tánczolni?

Felelet. Nem jól magyarázod ugy; hanem így: Al-
gyad én lelkem az Urat, a' ki bort, olajt, kenyeret ad, az
embernek táplálására. *v. 27. 28.*

Obj. (3) *Prov. 31. v. 10.* Gyors serény aßbonyi-alla-
tott kicsoda találhat? Ihon a' bölc busul rajta hogy gyors,
serény aßszonyt nem találhat a' tánczolásra: Azért szabad
tánczolni?

Felelet. (1) Nem jól érted, s' kerekbe töröda a' Szent
Írást, mert nem is czeloz arra a' bölc, a' mire te magya-
rázod; hanem a' jó aßszonyi-állatott dicsiri, azt pedig a'
ki nem tud tánczolni. (2) Nem busult azon a' bölc,
mert ő nem olyan volt, mint a' mostani Magyarok köz-
zül nem mellyek hogy korbácsal, bottal, erővel hajtyák
az aßbonyokat a' tánczra, a' mint ezt elégler láttam.

TAN CZ JUTALMA.

Bóldog Isten melly nagy lelki halog van a Magyarok fe-
men!

Obj. (4) Eccl. 3. 4. *Ideje van a sokéfnék; az az: a tán-
czolásnak; azért szabad tánczolni?*

Felelet. (1) Ugy a' tengerben való szökéfnék-is. Act.
27. v. 43. (2) Itt az ért csak azt akarja mondani Salamó:
Ha az ember tánczolni-is, az-is héjában valóság lenne.
Eccl. 2. v. 25. 26. 27. az az: bűn.

Obj. (5) Matth. 11. 17. *Sipoltunk tinéktek, és nem tán-
czoltatok: azért Urunk Jéhus Christus javallja a tánczot?*

Felelet. Nem következik abból-is; hanem csak az;
hogy a' Sidók között is volt ez a' rossz táncz, hitván o-
kás; de afelel Istennek akkor sem tecczék ez, ma-is nem
tecczik, mert a' hetedik parancsolatban meg-tiltotta:
Ne paráználj odgyál; és oda foglalta annak minden al-
kalmatosságit, valamellyek embert arra indithatnák,
(Catech. Palat. Q. cix. cum Responsione.) már ha má-
sutt meg-tiltotta, itt miért javallaná? Azért ennek értel-
me ez: Mi tinéktek Sidók olyanok voltunk mint a' Si-
posok, hogy örömmel prädikálnók az Isten beszédét;
de ti nem tánczoltatok, az az: a' beszédet örömmel nem
vettétek. Joh. 1. v. 11. *Az kövéi özzéjve, és az övéi ötet
bé nem vevéc.*

Obj. (6) Joh. 2. 10. *Urunk lakadalomban volt Ká-
nában; mivel hogy azt mondád, a táncz szokás volt a Sidók-
nál, ott tánczoltanak; mert a sokást ők sem hagyhatták-el
(mint a' tánczos Magyarok) Miért nem pirongatta meg
hát őket?*

Felelet. (1) Nem írja szent János, hogy tánczolta-
nak volna, azért nem-is övették azt ell. (2) Rossz ha-
kás volt az, s' el-hagyatta Urunk véllek, mint ma-is a'

ki tud-

TAN CZ JUTALMA.

ki tudgya annak vétkes voltát, nem hogy cselekedné; de
meg nem is nézheti. Azért innen sem jó a' ki.

Obj. (7) *Meg-lehetne modgyával tánczolni?*

Felelet. Mind modgyával, mind mód nélkül csak rossz
a' bolondság. Pfal. 85. v. 9. *Meg-hallom mit szól az Ur
Isten: mert kétség nélkül áll bekekséget az ő népének, és a'
kiket kegyelmeiségevel környül vett, hogy ne térjenek a' bo-
londságra.*

Obj. (8) *Meg-lehet embernek magamulatságában tán-
czolni?*

Felelet. (1) Az olyan tánczbéli mulatságban lévők-
nek jajt kiáltat az Isten. Esa. 5. v. 11. (2) Ugy, de lelked-
ne nézve olyan időt mulacz-el akkor, mellyet mászszor
áron sem vehetz-meg. Eph. 5. 16.

Obj. (9) *El-mehet a' tánczra az ember Felelőségével,
vagy Attyafiával; mert így tisztességes dolog tánczolni?*

Felelet. (1) Nem a' tánczolásra teremtetten Isten a'
Férfiat, és az Atyát, ha meg nézed: Genes. 2. v. 18.
Nem azért adta Isten egyűve hogy tánczollyanak, hanem
hogy egy-másnak segítségül legyenek. 1. Pet. 3. v. 7.
Ha én Felelégemmel a' tánczra mennék (melytől Isten ö-
rizzen!) mivel paráznak dolgát cselekednők, mind a'
ketten tisztátalan személyek lennénk. Noha hozz egy jó
Keresztény életű Papot, vagy más rendbéli Istentelő em-
bert élő példájul, a' ki valaha feleségével tánczolt volna
a' Sz. Irásból? ottán legyen szabad embernek feleségével
tánczolni. Ha pedig valamelly Prädicator tánczot járnais
elég nagy botránkoztatás volna; de vétkes példát (kér-
lek) ne köves. Exod. 23. v. 2. *Ne kövesséd a' sokaságot
a' gonoszsra.* (2) Atyád fiát tánczolásban lévő paráznai né-
zéssel, tisztátalan gondolattal meg-ferteztedné inkáb?

Deut.

TAN CZ JUTALMA.

Deut. 27. v. 22. *Atkozot valaki közösködik az ő hugával az ő Atyának, vagy az ő Anyjának Leányával. Oh hog kivánczoznál arra!* Jobi. 31. v. 1. *Az én sseimimmel ugyan szövetséget tettem vala, és miért igyekeztem volna valamell búz nek meg-seplősítésere.* Holot az tett nem arra rendeltet. 1. Corinth. 6. v. 13.

Obj. (10) *Bizony hát lakodalmat se kellene sobais csinálni, ha olyan vétek tánczolni?*

Felelet. Megh lehet a' lakodalom, és vendégség hegdedü, és táncz nélkül; ugyanis ebbé vétkeznek ma az emberek, hogy a' lakodalomnak végét ördögnek bentelik, résegeskedéssel, tombolással, tánczolásal, és több hejjehujjával. Nem külömben mint a' Sidok; Leülnek enni és innya, há azt el-unnyák, felkelnek tánczolni. Hát nem ugy van? Ez ám a' rof.

Obj. 11. *De bizony annál inkább tánczolok, hadd ugyan haragudgyék a' jámbor Pap? Csak nem szab ám énneken rendet abban ha csak Pap?*

Felelet. (1) Az előtt-is ugy volt az; némellyek az Isten Prophétáinak engedtek, jól jártak, mint Josiás. 2. Cron. 34. v. 27. 28. *E' be sédekre, melyeket hallottál, mivel hogy a te síved igen meg-lágyula, és magadat meg-alázád az Isten előtt, mikoron hallád az ő be sédét, ez hely ellen, és annak lakos ellen, mivel hogy magadat meg-alázád előttem és ruháidat meg-hasogattad, sírál-is előttem: én-is téged meg-halgattalak, ezt mondgya az Ur, &c.* Némellyek nem engedtek s' el-vettek mint Acháb, 1. Reg. 22. v. 8. 38. *Es monda az Izraélnek Királlya Josaphátnak: vagyon eg férfit, ki által meg-kérdehettyük az Urat: Micheás a' Jem fia: de én gyulolom azt, mert soha nem jóvendol énneken jót, hanem gonoszt. Meg-hala az Izraélnek Királlya, meg-*

mosá

TAN CZ JUTALMA.

mosák pedig az ő sekerét, és fegyverét, a Samaria mellett való töban, és az ebek nyallják vala az ő vért. &c. Hi immar Achábita vagy, s' ugy ollas, Isten haragja meggyen rád mint Achábra. (2) Az ilyen ó, a' gonoszságban meg-átalkodott engedetlen embernek fiava; a' kinek meg-fizet az Ur örök veredelemmel. 2. Thefl. 1. v. 8. 9. (3) Kinek tess börfusagot velle, mert meg-latogattya az Ur azt, a' ki tombol a' más ember házána' külsőben. Sophon. 1. v. 9. *Azért azt adom én tenéked tanácsul, hogy jobb az Isten népével, nyomorgattatni, hogy nem mint a' bun-haszával élni.* Hebr. 11. v. 25.

Obj. (12) *Ha akarom hissem, s' ha akarom nem, hogy táncz vetek volna?*

Felelet. (1) Nem áll az embernek maga hatalmában, hogy ha akarjon hidgyen, ha akarjon ne hidgyen, *de jure.* (2) Némellyek mindazáltal az Isten be sédét hittek, némellyek nem hittek, *de facto.* Act. 28. v. 24. *Ma is ugy vagyon az; sőt azt mondgya a' Christus: hogy mikoron el-jövend, nem igen talál hitet e' földön.* Luc. 18. v. 8. *Már ha hi-ed bűnnek lenni ennyi világosításból jo; hané ördög s' pokol az hihetet leneké. Az én lelkem nemis re sékedik teveled.*

(II) Feddi azokat a' Magistratusokat, elől járokat, Birákat, és Eskütteket, a' kik a Tánczolokhoz hunyoritanak; sőt magok is el-ugoroggyak, hogy nem feltek az Isten tül! miért nem tiltátok-meg? ha immár Isten Fiai vádtok. Psal. 82. v. 6. *Miért engeditek-meg; hogy a' a-attatok lévő nép, és köfség ezekkel ugy mint temérdek kötelekkel húzzák az Isten haragját egész Országostul re-ink?* Efa. 5. v. 18. *Jaj hát minékünk mert ebben is vétkeztünk.* Lam. 5. v. 16. *Gondolgyatok-e hogy titeket e-*

D

zért

TANCZ JUTALMA.

zért Isten bűmadatlan hadna? ingyen le gondollyátok. Már ti is meg nem tiltyátok, az egész köffeg-is el né hadgya, meg nem utallya, a' Lelki Páztorok érettetek, mint Istenhez, és az Ő Evangeliumához engedetlenekért micsoda lelki-ismérettel könyöröghetnek, én nem tudom; mert attul félnek, hogy azt mondgya Isten nékik, a' mit monda Mózesnek a' tánczoló Sidók ellen. Ezod. 32. v. 10. *Hagy békét nékem, hadd gerjedgyen-fel az én haragom ő ellenek, és töröllyem-el őket.* Jer. 11. v. 14. Csak hogy az óra nem tölt-bé, mert minden bűnök, mellyek azt érdemlenék meg-cselekedve vannak; oh Isten be igazán neveztetel irgalmas Jehovának. Exod. 34. v. 6.

Kérded. *Vallyon mit kellene hát nékünk Magistratusoknak cselekednünk, hogy a' tánczolás meg-tilthatók?*

Felelet. (1) Valamennyi hegedű taláztatnék várasónként, falunként, két felé vágván a' fűzfákra kellene függeszteni. Plal. 137. v. 2. *Sirunk vala, a' fűzfákra függesztettük vala a' mi hegedűinket.* Bizony minket az Isten e' máinapon nem öröme, s' tánczolásra hívott; hanem bánatra, siralomra, keferűségre juttatott. (2) A' tánczot vonó hegedűsöket láboknál fogva fel-akasztani melleje, mint a' Saul háza népe közöttül valókat. 2. Sam. 21. v. 9. (3) A' tánczolókat vassal a' földhöz szegezni, miut a' tisztátalanokat Phineas. Num. 25. v. 8. Hol vattok oh! Isten bűbuját meg-álló Phineások! Mert a' Lelki Tanítóknak lakadalomnak idején, nincsen olyan becsületek mint a' hegedűsöknak, őket házban bé-visszik, a' Prédikátorokat ama' rosz nyáladék Iffjak bűdös fűstöt támasztván ki-fűstölik. Oh jó lelkű Prédikátorok, be rosz becsületek vagyon! De szenvedgyetek a' Jesus nevéért. Híszem vagyon példátok; a' Christus. 1. Pet. 2. v. 23. *Ki*

mikor

TANCZ JUTALMA.

mikor szidalmaztatnak, senkit nem szidalmaz vala, és mikor szenvedne, senkit nem fenyeget vala, hanem annak hadgya vala a' bűszu állást, a' ki igazán ül.

(III) Az olytén Lelki Páztorokat-is feddi, a' kik jol-lehet Menyörgének fiainak neveztetnek ugyan. Marci 3. v. 17. de affelől ez ellen, az ocsmány bujálkodó táncz ellen nem dörögenek, télvén attul, hogy az Urak, vagy a' köffeg előtt kedvetlenül jönnének; tudodé mi lézen jutalmok a' félelemeknek, a' kik Isten Profétái lévén, az emberektől meg-ijednek Apoc. 21. v. 8. *A' kénköves tö jutalmok lézen.* Oh a' nagy Istenért nyífsátok-fel szeméteket! mig időtök vagyon rája ne lopjátok-el az ígét. Jerem. 26. 2. Hanem mind alkalmazatos, mind alkalmazatlan időben raita legyetek, feddődgyetek, dorgálódgyatok, és incsétel a' népet minden szelidseggel, és tanítással. Mert lézen olly idő, mellyben az igaz Tudománt el nem szenvedti: hanem az ő tulajdon kívánságok szerént ő magoknak gyűjtenek tanítókat, mivel hogy az ő fülök viszkének. Bizony igaz ez, bé-is tölt, s' minden napon telten telik. 2. Tim. 4. v. 2. 3. Ugy Profétál a' Szent Pál; hihető hogy Mich cást cap. 2. v. 11. nézte vala-meg. Mondhatnád: *Elég-gé munkálkodnám benne, de nem fogadgyák?* Felelet. Vagy fogadgyák vagy nem; de affelől ne szűnnyél-meg; mert ha Izraél ő hozzá nem meg-yen-is, mindazáltal az Urnak szemei előtt dicsőséges leszsz. Esa. 49. 5. Matth. 19. v. 28. *Jesus monda nékik: Bizony mondom néktek, ti kik engemet követtetek, ama' ujjonnan való születéskor, mikor ülend az embernek fia, az ő dicsőséges székibe, ti-is ültek ti zenéket székekben, és meg-ítéltek az Izraélnek tízen-ét nemzetségét.* Micsoda már ennél jobb?

(IV) Feddi amaz gonosz és fajtalan erkölcsű Atyákat,

TÁNCZ JUTALMA.

Anyát, a' kik Fiokat, és Leányokat meg kicsiny korokban tánczra tanítták, bujál: odáfra iszattatják. Jobi 21. v. 11. *Az ő aprofiokat, mint a' sereg juhokat, úgy bocsátják ki, és az ő magzattok tánczolnak.* Ugy hogy ama köz befzéd bé telik rajtok: *A' miném az Anya, olyan a' Leánya is.* Ezech. 16. v. 44. Maga a' Gyermekét úgy kellene bintén őrizni a' fajtalan erkölcsöktől, mint a' teritőn a' búzát. Leszen mire menetek gonosz fiú, kik magzatitoknak ezzel tekeritek ki nyakokat, nevelvén őket Isten borszuságára, holott *vesztő, és dorgálás adna nekik bölcseséget.* Prov. 29. v. 15. Nézd meg csak tobzódó fiú, vagy lány, mi vagyon megírva te ellened. Deut. 21. v. 18. 19. 20. 21. *Mikor valakinek gonosz erkölcse, és engedetlen fia leendő, a' ki az ő atya, és anyja szavának nem enged, és meg dorgalándgyák otet, és nem engedelmeskednek: A' kor meg fogvan azt, az ő Atya, és az ő Anya, vigyék otet a' városnak veneihez, az ő lakó helyébe kapujába. Es annak a' városna Veneinek ezt mondgyák: Ez a' fiunk gonosz erkölcse, és ellenünk rugodoz, nem engedelmeskedik szónknak: tobzódó és reszeges. A' kor annak a' városnak minden emberi övekkel meg kövezze a' t, és meg hallyon, és ilyen módon ki tisztítsad a' gonoszt te közülled, hogy az egf; Izraélnek nepe meg hallja, és meg remálljon.*

(V) A' kik a' tánczot vonó hegedűsökre s' tánczoló személyekre költik pénzet, ételket, italokat, úgy mint hájontala helyre, ama tekozló Fiúval. Luc. 15. v. 13. De tanuld meg, még jóvendben büntetetlen nem marad azert is, hanem vagy magad, vagy maradé od, de azt a' tekozlást bizony meg koplalod, mint a' tekozló fiú éhel haláfra juta. Luc. 15. v. 17. *En pedig éhel halok meg.*

A' ke-

TÁNCZ JUTALMA.

A' Keresztelő jánolt meg ölető, hová vendéglegyet indító, a' tánczolókat kedvellő *Herodes Antipas-is Cajus Caligulatul* Országából számki-vetésre üzetten Herodiaszal együtt nagy begenysegre jutvan, éhel halának meg mind ketten; így koplaltatá meg Isten őket a' gyilkoságotl erző, kurválkodó tánczért. (Joseph. Histor. Antiq. Judaic. lib. 1. c. 21.) Mit gondoltok hát ti tánczoló Patronusi. Isten se p áldásinak pazérloi? Hisem jobb volna, hogy azt adnátok ajtotok előtt álló, tépen kérő begényeknek mert *kölsonbe esnek.* Prov. 19. v. 17. s' a' kölcsönt Isten máltor viszá fizetné. Matth. 25. v. 40. Melly lelki örömötökre olgál?

(VI) Meg feddetnek azokis, kik azt mondgyák; *Lakodalomban, vendégségben enni, és innya nem mennek, ha a' tánczolás kedvére oda nem sietnek.* Oh gonoszeleknek, gonos értelme, s' valódi bolondsága. Jerem. 5. 4. Hisem a' táncz az ember életének nem táplálója, hanem inkább rontoja, Isten haragjának taporítója; de a' kenyér, és bor, a' testnek táplálására rendeltetett Istenül. Pál. 104. v. 15. Azert a' mennyivel az Isten áldása jobb, az Isten átkánál, hetven hét annyival jobb az étel, és az itall a' táncznál; Halodé táncz szerető ember mit, tében az?

(VII) Meg-feddi meg a' vén emberekis némellyiket ez a' Tudomány; kik gonos pelda adoi az ifjaknak, úgy hogy míg jelé leni latták Lelki Tanítójokat, előttök hennyak, vetik kereténységeit, jamborságokat, bünt gyűlölő voltokat, de ha onnet el-megyén az Isten Szolgája teli torokkal ki-álták: *iffiak hol vattok? miért nem tánczoltok, csak tor ez, sepe vendégseg, ha ti nem ugrotok?* Ah vén lator, hypocrita, mi ha na csak nével vagy keresztyén, cselekedetteddel pogány! Errül sem felet kezik el Iste,

TAN CZ 7UT ALMA.

mint a' több latorságidrul. Esai. 22. v. 14. *Es ez a' seregeknek Istenének füleibe ment; Bátor ha meg-bocsáttatik néktek ez hamisság, míg meg halotok: azt mondgya a' Seregeknek Ura Istene. olyanok volnátok mint az öreg Bar-zillai.*
2. Sam. 19. 36. *Oh adna Isten olyanokat!*

(VIII) Meg feddi ez a' tudomány még az Iffjakatis, azért hogy nem fogadgyák a' szép intést, mikor efféléül el-intetnének. Prover. 5. v. 20. 21. *Miért bujdosnál szerelmes fiam az idegen után, és ölelnéd mellyét az idegennek? Holot az Urnak seme előtt legyenek mindennek az ő utai, és kinek-kinek ösvényit lépében veszi.* Eccl. 12. 1. 2.

Harmadik Házna Intés:

Intetnek azért négyféle Emberek inné:

(I) Azok kik a' táncznak gyönyörűségében éltenek eddig, akar Férfiak legyenek, akar Asszonyi állatok, legye elég már vesletet véget, néki. 1. Pet. 4. v. 3. *Eleg mi nekünk hogy az mi életünknek ez előtt valo idejében a' Pogányoknak akarattyok szerint éltünk, mikor járnánk bujálkodásokban, gonosz kívánságokban, részegségben, tobzodásokban, és a' bálványoknak undok tiszteletiben.* Féllyetek az Istentől! oh a' nagy Istenért ne éberen cséltessétek lelketeket ebben a' bűnben! ne jádcatok az Istennel, mert a' ti játéktok bizony siralomra fordul. Jacobi. 4. v. 9. *Kérjétek bűnösök, és tisztítsátok meg síveiteket, gyászhöllyátok, és sirjátok, a' ti nevérségetek, siralomra forduljon, és örömtől eserűségre.* Mint a' Sidoknak a' miképpen a' leczkéből meg-tanulhatátok.

(II) A' Magistrátusok, és Birák, hogy a' bujálkodo táncznak ki-irtásában munkálkodgyanak igaz szívvel; mint a' Moses a' miképpen munkálkodék. Exod. 32. v. 26. 27. *Meg-állá Moses a' Tábornak kapujába, és monda:*

Valaki

TAN CZ 7UT ALMA.

Valaki az Uré én hozzáj jűjön, és gyűlenek ő hozzája mind a' Lévi fiai. kiknek monda: Ezt mondgya az Izraelnek Ura Istene: kőssön mindenitek fegyvert az ő oldalára, és menyetek által, s' jőjjetek vissza a' táborban, egyik kaputul fogva az másik kapuig, és ki ki mind öllje-meg az ő atyafiát, barátját, és rókonságát.

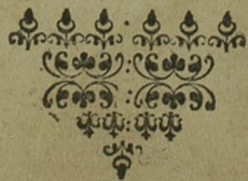
(III) A' Lelki Pástorok, hogy ez ellen a' rut vétek ellen savokat fel emellyék, mint az hangos trombita, kiáltsák ki (a' tánczolo) népnek bűnét, az Jácob házának hamisságát. Esai. 58. v. 1. *Buszulyánakis Illyéssel.* az Isten dicsőségeinek porban valo heverésér. 1. Regum. 19. v. 10.

(IV) Az Atyák, és Anyák, hogy az ő Fiokat, és Leányokat (kik olyanok volnának mint ékes oslopi a' Templomnak. Pál. 144. v. 12.) Ne tanicsák a' fajtalan s' bujálkodo tánczra, ne nyissanak nekik utat a' paráználkodásra; hogy meg ne ségyenicfék őket. Prov. 29. v. 15. *Serkennyetek - fel azért minden Rendek e' bűnnek al- mábul, lám-meg világosodot tinéktek a' Christus.* Ephes.

5. v. 14. *Adgyon azért Isten az ötet kesőknek értelmet mindenebben.* Pover. 28.

v. 5. Amen!

V E G E.

Lászlai J. Gornáton